

PROGRAM

Drejtimi: **Gjeografi**

Lënda: **GJEOMORFOLOGJI E PERGJITHSHME**

Pedagogu:	Dr. Andri HOXHA
Ngarkesa:	4 ETCS (2 leksione dhe 1 seminar në javë)
Lloji i lëndës:	e detyrueshme
Programi i studimit:	Bachelor, gjeografi
Viti/semestri:	I/II

Shkurtësë: Gjeomorfologja e pergjithshme ben pjesë ne disiplinat me karakter aplikativ dhe synon qe te pajise studentet me njojurite baze mbi elementet kryesore te morfologjike dhe te dukurive e proceseve qe zhvillohen ne relief si: faktoret e brendshem e te jashtem, qe ndikojne ne shperndarjen gjeografike te trajtave te reliefit, origjines se formimit dhe te komplekseve gjenetike te reliefit.

Cikli i leksioneve ka per qellim qe te njohe studentet me ligjësitë me te pergjithshme qe kushtezojne zhvillimin e trajtave te reliefit dhe modelimin e tyre nga dukurite morfodinamike ne relief. Gjithashtu paraqitet evolucioni i proceseve gjeomorfologjike dhe i atyre aktuale, raportet e varesite reciproke te tyre me trajtat e reliefit, nen ndikimin e faktoreve natyrore e humane. Jane trajtuar me gjeresisht procese morfogenetike te jashtme, te tillë si, rreziqet gjeomorfologjike, veprimitaria morfologjike e lumenjve, proceset karstike, akullnajore, detare, eolike, etj.

Gjithashtu lenda synon qe studentet te njohin potencialet e trajtave te reliefit, qe ofron vendi yne, menyrën e shfrytezimit te tyre e shkaqet e degradimit te mjedisit natyror dhe te pervesesojne e te aplikojne metodat e rilevimeve gjeomorfologjike ne terren. Ne konkretizimin e lended se paraqitur dhe pervesimin sa me te mire te saj nga studentet, rol te madh kane dhe figurat, skicat dhe fotot e ndryshme.

Temat e leksioneve:

1. Hyrje. Objekti, metodat dhe rëndësia e studimit të shkences se gjeomorfologjise se per gjithshme.
2. Klasifikimi morfometrik i trajtave te reliefit dhe njesite perberese perkatese te tij.
3. Tipi gjenetik i reliefit strukturor. Ndikimi i faktorit gjeologjik ne zhvillimin e trajtave te reliefit dhe ne tektodinamiken e sotme.
4. Raporti i rrjetit lumor me strukturat gjeologjike dhe trajtat e formuara prej tyre.
5. Tipi gjenetik i reliefit lumor. Aktiviteti morfologjik i rrjedhjeve lumore, ne zhvillimin e trajtave erozive dhe depozituese te reliefit lumor.
6. Rendesa morfologjike e lakores se transportit lumor dhe ndikimi i rrjetit lumor ne rreziqet hidrologjike.
7. Proseset shpatore. Faktoret dhe kushtet e zhvillimit te proceseve te shpatit, trajtat e formuara dhe ndikimi i tyre ne rreziqet gjeomorfologjike.
8. Tipi gjenetik i reliefit karstik. Ndikimi i faktoreve litologjike, tektonike e klimatike ne evolucionin morfologjik te dukurive karstike
9. Trajtat e reliefit karstik sipërfaqësor dhe nëntokësor, ne raport te ngushte me karstin e tipit te orientuar dhe sipas tipit te katezimit.
10. Tipi gjenetik i reliefit akullnajor. Vecorite e akullnajave, klasifikimi dhe zhvendosja ne kohe e ne hapesire e tyre. Rëndësia morfologjike e morfoklimatike e akullnajave ne relief.
11. Format e reliefit te formuara nga aktiviteti eroziv e depozitues akullnajore dhe karakteristikat morfologjike te tyre.
12. Tipi gjenetik i reliefit eolik. Veprimtaria morfogenike e eres, deflacioni, korrazioni dhe trajtat erozive e depozituese te krijuara prej tyre. Tipet e shkretetirave dhe rendesa morfoklimatike e tyre.
13. Tipi gjenetik i reliefit bregdetar. Aktiviteti morfogenik i ujerave detare dhe oqeanike. Veprimtaria erozive, transportuese e depozituese e valeve dhe e rrymave detare e oqeanike ne formimin e trajtave te abrazive e depozituese bregdetare. Klasifikimi i brigjeve detare dhe tiper perkatese te tyre.
14. Roli i veprimtarise morfogenike humane ne relief dhe kerkimet gjeomorfologjike ne planifikimin e ne rregullimin e teritorit. Rilevimet dhe kriteret e rajonizimit gjeomorfologjik.

Forma e kontrollit dhe vlerësimit

- *Detyrim frekuentimi* në: 70% të seminareve

- <i>Angazhimi në seminare:</i>	10% e notës
- <i>Testi I:</i> në javën e 6-të	10% e notës
- <i>Testi II:</i> në javën e 10-të	10% e notës
- <i>Detyra e kursit ose ese:</i> rrëth 5 faqe format A4, TNR, 12, hapësira 1.5):	20% e notës
- <i>Kontrolli përfundimtar:</i> provim me shkrim	50% e notës
- <i>Gjithsej:</i>	100%

Literatura bazë:

1. Accordi.B. Palmieri E. L. "Il globe terrestre e la sua evoluzione", Bologna 1986.
2. Aliaj.Sh. Melo.V. Disa tipare të evolucionit morfotektonik të reliefit të vendit tonë. Studime gjeografike. Nr.2.1987. Tiranë.
3. Birot Pierre. Morphologie structurale- Tome.2. Paris 1958.
4. Castiglioni.G.B. Geomorfologia. Seconda edizione. 1992. Torino.
5. Chardonnet.Jean — Traité de Morphologie, t. I., Relief et structure. Paris 1955.
6. Charlton.R.O. Fundamentals of fluvial geomorphology. New York 2008.
7. Clifford. Em. Geomorfology of Europe, New York , 1984.
8. Derrau.M "Lex formes du relief terrestre". Paris 1979. Derrau.M. Precis de Geomorphologie. Masson et Cie, Paris, 1965.
9. Dumas.B. Le Levant espagnol. La genese du relief, Paris, 1977.
10. Geco.P. Elemente te Gjeomorfologjise. Nr.1-2. Pershtatur nga Pandi Geco. Tirane 1974.
11. Jakucs.M. Morphogenetics of karst region. Budapest 1977.
12. Kristo.V. Gjeomorfologja tekst universitar, Vol.1 Tirane, 1984.
13. Kristo.V. Gjeomorfologja (udhezues per pune praktike dhe detyra) Tirane, 1987.
14. Kristo.V. Gjeomorfologja e per gjithshme. Vol.2 Tirane 1994.
15. Lireza.Q. Gjeomorfologjia. Tekst universitar Tirane 2011.
16. Panizza.M. Geomorfologia. Bologna 1992.
17. Panizza.M. Geomorfologia applicata Bologna 1988.
18. Prifti K, Kristo Y, Qirjazi P. Rilevimet gjeologjike (gjeomorfologjia), Tirane 1987.
19. Sparks. Geomorphology, London 1975.
20. Summerfield. M.A. Global geomorphology: an introduction to the study of landforms. New York. 1991.
21. Tricart, Jean. Principes et méthodes de la géomorphologie. Paris, Masson, 1965.